

Katowice, 27 listopada 2025 r.
Znak pisma: RT-ZWPT.ZD-00118/25

Szanowny Pan
Stanisław Gmitruk
Radny Województwa Śląskiego

Odpowiedź na interpelację INT.7.0003-00173/25

W odpowiedzi na złożoną interpelację, po raz kolejny podkreślam z całą mocą, że zarówno w obecnej perspektywie finansowej UE, jak i w pracach planistycznych dotyczących kolejnej perspektywy, Subregion Północny nie tylko nie jest pomijany, ale posiada zagwarantowaną i mierzalną część alokacji, adekwatną do przyjętych zasad terytorializacji programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 (FESL).

Alokacja zaplanowana w FESL, w kopercie przeznaczonej tylko dla Subregionu Północnego, wynosi łącznie 161,5 mln euro (to ok. 685,4 mln zł). Podobnie jak dla Subregionów Zachodniego i Południowego, ta kwota stanowi ok. 3% całej alokacji programu. Struktura alokacji obejmuje szeroki zakres obszarów wsparcia – od mobilności miejskiej, przez energetykę i klimat, po infrastrukturę społeczną, przestrzeń publiczną i rozwój kompetencji. Poniżej wskazuję szczegółowo.

Nr działania	Nazwa działania	Mechanizm wdrażania	Środku UE w ramach FESL (euro)
2.1	Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej	OSI	1 500 000,00
2.2	Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej - ZIT	ZIT	28 683 972,00
2.4	Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych - ZIT	ZIT	3 979 705,00
2.6	Odnawialne źródła energii	LGD	586 000,00
2.6	Odnawialne źródła energii	KP	19 414 000,00
2.7	Odnawialne źródła energii (IF)	KP	16 175 808,00
2.8	Wsparcie dla klimatu	OSI	300 000,00
2.9	Wsparcie dla klimatu - ZIT	ZIT	8 200 000,00
2.11	Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	KP	16 800 000,00
2.12	Gospodarka odpadami komunalnymi	KP	15 600 000,00
2.15	Ochrona przyrody i bioróżnorodność - ZIT	ZIT	2 000 000,00
2.16	Rekultywacja terenów zdegradowanych	OSI	1 200 000,00
3.1	Zakup taboru autobusowego/ trolejbusowego - ZIT	ZIT	4 101 120,00
3.2	Zrównoważona multimodalna mobilność miejska - ZIT	ZIT	17 401 680,00
3.3	Regionalne Trasy Rowerowe - ZIT	ZIT	7 250 000,00
8.3	Infrastruktura szkolnictwa zawodowego - ZIT	ZIT	4 700 000,00
9.1	Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym - ZIT	ZIT	10 765 286,00
9.2	Rozwój ZIT	ZIT	900 000,00
5.14	Usługi rozwojowe dla kadr administracji samorządowej	-	1 910 112,00
		Razem:	161 467 683,00

Istotnym argumentem do negocjowania przyszłej perspektywy są jednak wyniki wdrażania obecnego programu FESL. Aktywność beneficjentów w przygotowywaniu projektów i płatności w projektach pokazuje bowiem faktyczne zapotrzebowanie na projekty i środki z programu. Obecnie w ramach obszarów, które oferują wsparcie dla Subregionu Północnego zaangażowanie alokacji w projekty jest na poziomie 59% (95 projektów). Natomiast płatności w tych projektach są na poziomie 4% alokacji.

Taki poziom zaangażowania alokacji nie daje mocnych argumentów do negocjacji przyszłego programu, ale to co najważniejsze, stanowi także duże zagrożenie dla utrzymania poziomu alokacji w obecnym okresie programowania.

Oczywiście liczymy na to, że do końca 2026 roku, kiedy musimy wykazać w Komisji Europejskiej zakładane wskaźniki certyfikacji wydatków, ta sytuacja ulegnie poprawie. Niemniej gorąco apeluję

do Pana Radnego, aby był Pan skutecznym orędownikiem na rzecz przyspieszenia realizacji i rozliczania przedsięwzięć w Subregionie Północnym, tak aby zagwarantować utrzymanie alokacji oraz wzmocnić argumentację podczas negocjacji kolejnego okresu programowania, bo jako region w debacie na temat sprawiedliwej transformacji nie możemy używać wyłącznie argumentu „ile nam się należy”, ale przede wszystkim „ile potrafimy skutecznie wykorzystać”.

Odnosząc się do prowadzonej aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, informuję że jesteśmy nadal w procesie szerokich konsultacji i prac warsztatowych, które są prowadzone w modelu partycypacyjnym z wykorzystaniem szerokiego wachlarza działań zapoczątkowanych od 27 sierpnia 2024 roku, kiedy to Sejmik Województwa Śląskiego podjął uchwałę Nr VII/4/9/2024 określającą zasady, tryb i harmonogram prac nad jej aktualizacją.

Od tego czasu odbyło się wiele spotkań, warsztatów i konsultacji, które pozwalają na pozyskiwanie ważnych wniosków i argumentów dla kształtu przyszłego dokumentu. Poniżej podaję w podziale na lata -najważniejsze, zrealizowane przedsięwzięcia.

W roku 2024 przeprowadzono:

1. wstępne konsultacje społeczne
2. konferencję otwierającą
3. spotkania warsztatowe w obszarach:
 - społecznym,
 - środowiskowym,
 - gospodarczym,
 - przestrzennym;
4. zorganizowano badania focusowe (FGI) z przedstawicielami samorządów, przedsiębiorców, organizacji branżowych i świata nauki, dotyczące wyzwań transformacji i polityki klimatycznej do 2050 roku;
5. Przedstawiono zagadnienia podczas panelu obywatelskiego, skupiającego się na branżach dotkniętych skutkami transformacji;
6. przeprowadzono ankietę delficką wśród członków Zespołu ds. Wdrażania i Monitoringu Strategii;
7. zorganizowano warsztat wizyjny z udziałem Konsultanta ds. Aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” oraz ekspertów z różnych obszarów.

W bieżącym, 2025 roku:

1. przeprowadzono ankiety delfickie dla:
 - ekspertów z warsztatów branżowych, Forum współpracy z uczelniami oraz Regionalnej Strategii Innowacji;
 - członków Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;
2. zorganizowano spotkania w gronie
 - Forum współpracy z uczelniami,
 - Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;

3. przeprowadzono badanie ankietowe dla licealistów i studentów nt. jakości życia i wizerunku regionu, tj.: „Województwo śląskie oczami studentów – miejsce na studia, pracę i życie” oraz „Województwo śląskie oczami uczniów klas maturalnych – miejsce na studia, pracę i życie”;
4. przeprowadzono serię warsztatów subregionalnych, które umożliwiły poznanie opinii i postulatów jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego w zakresie przyszłych ustaleń strategicznych. 19 maja warsztat miał miejsce w Subregionie Północnym w Częstochowie;
5. przeprowadzono warsztaty z udziałem
 - Grupy Roboczej ds. Realizacji Zasady Partnerstwa,
 - Przedsiębiorców, dotyczący uwarunkowań i kierunków wsparcia rozwoju gospodarczego regionu,
 - Studentów uczelni wyższych województwa śląskiego,
6. omówiono założenia na spotkaniu z Członkami Regionalnej Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji,
7. przeprowadzono warsztat z przedstawicielami NGO, Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego, Śląskiej Rady ds. Seniorów, Wojewódzkiej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych.

W listopadzie (18 i 19), bardzo ważnym punktem w toku prac nad aktualizacją Strategii było spotkanie warsztatowe przygotowane specjalnie dla Radnych Województwa. Stanowiło ono przestrzeń do przedstawienia i przedyskutowania argumentów istotnych z punktu widzenia różnych interesów regionu, co jest niezwykle ważne w toku prac nad tym dokumentem. Gorąco zachęcam do udziału w takich merytorycznych spotkaniach z ekspertami, bo tam właśnie buduje się podstawy i kierunki w jakich podążają dokumenty strategiczne. Bez Państwa głosu i uzasadnionych merytorycznych argumentów nie ma możliwości prowadzenia pogłębionej dyskusji nad nimi w gronie ekspertów, a to jest kluczowa sprawa dla prawidłowego ukształtowania priorytetów rozwojowych w kolejnych latach.

Reasumując, pragnę zapewnić, że Subregion Północny jest pełnoprawnym uczestnikiem procesu programowania rozwoju województwa, a dostępne obecnie środki finansowe oraz toczące się prace koncepcyjne stanowią solidną podstawę do dalszych działań.